

**Prawo Nowych Technologii.
Księga z okazji jubileuszu
20-lecia działalności
Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych
Komunikacji Elektronicznej
i Studenckiego Koła
Naukowego – Blok Prawa
Komputerowego**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

prof. dr hab. SSA Jacek Gołaczyński*, *dr r.pr. Anna Zalesińska***,
r.pr. Katarzyna Klimas***, *dr Maria Kaczorowska*****,
r.pr. Maria Dymitruk*****

Historia CBKE

Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) powstało na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w 2002 r. Od początku powstania CBKE zajmowało się informatyzacją sądownictwa z uwagi na zainteresowania naukowe prof. dra hab. *Jacka Gołaczyńskiego*, który jest kierownikiem CBKE i jednocześnie sędzią Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. CBKE jest jedyną jednostką naukową w Polsce zajmującą się kompleksowo informatyzacją sądownictwa. Wynikiem prac badawczych CBKE i prof. dra hab. *Jacka Gołaczyńskiego* jest koncepcja prawna elektronicznego postępowania upominawczego (tzw. e-sądu działającego w Lublinie), tzw. protokołu elektronicznego (zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego) oraz dostępu do ksiąg wieczystych i KRS przez internet, łącznie z samodzielnym pobieraniem wydruków z tych rejestrów, które mają moc prawną zrównaną z dokumentami urzędowymi, czy dostępu do akt sprawy przez internet (Portal Informacyjny), oraz publikacji orzeczeń sądów powszechnych w internecie (Portal Orzeczeń).

---

* Profesor doktor habilitowany, zatrudniony w zakładzie Prawa Cywilnego i Prywatnego Międzynarodowego UWŕ, Kierownik Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWŕ, sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu.

** Doktor nauk prawnych, radca prawny. ORCID: 0000-0001-9774-1566.

*** Doktorant w Centrum Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (Uniwersytet Wrocławski), radca prawny w Zespole Radców Prawnych Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, autorka wielu publikacji z zakresu prawa nowych technologii, prawa cywilnego, postępowania cywilnego oraz prawa medycznego.

**** Doktor nauk prawnych, adiunkt w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

***** Radca prawny, pracownik naukowy w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pomysłodawcą powstania na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWr jednostki naukowo-badawczej zajmującej się prawem nowych technologii był prof. dr hab. *Wolfgang Kilian*, z Uniwersytetu w Hanowerze, dyrektor Instytutu Informatyki Prawniczej na Wydziale Prawa tego Uniwersytetu. Przekonał on ówczesnego dziekana prof. dra hab. *Zdzisława Kęglę* o potrzebie powołania takiej jednostki, a następnie aktywnie wspomagał jej powstanie i rozwój. Przykładowo, co roku przyjeżdżał do Wrocławia na wykłady i seminaria dla studentów i doktorantów, a od 2001 r. w ramach programu naukowo-badawczego Komitetu Badań Naukowych oraz niemieckiego DAAD wielu doktorantów z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr miało możliwość prowadzić badania w niemieckim Instytucie Informatyki Prawniczej w Hanowerze (np. prof. dr hab. *Dariusz Adamski*, dr hab. *Ewa Galewska*, prof. UWr, dr *Agata Jaroszek*, dr *Marcin Podleś*, dr *Małgorzata Engeleit*). Starania prof. dra hab. *Wolfganga Kiliana* zostały docenione przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, który przyznał mu w 2013 r. tytuł *doktora honoris causa* naszego Uniwersytetu, a kilka lat później otrzymał także złoty Medal Zasłużonego dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

CBKE działa aktywnie na forum krajowym i zagranicznym od samego początku swej działalności, czego przykładem jest organizacja *kick off meeting* ośrodków badawczych w ramach programu Legal Framework for Information Society (LEFIS) oraz złożenie wniosku projektowego w ramach The Sixth Framework Programme of the European Union 2002–2006. Od momentu powstania CBKE było organizatorem wielu międzynarodowych konferencji (pierwsza „Ramy prawne dla społeczeństwa informacyjnego” odbyła się we wrześniu 2002 r., a kolejna „Zastosowanie środków komunikacji elektronicznej w sądownictwie” w czerwcu 2003 r.). CBKE gościło zagranicznych naukowców na indywidualne wykłady i seminaria, stworzyło portal internetowy CBKE (pierwszym administratorem był r.pr. *Rafał Cisek*, a kolejnymi mgr inż. *Krzysztof Kamiński* i inż. *Tomasz Januszkiewicz*) oraz czasopismo elektroniczne e-Biuletyn CBKE.

Zarządzeniem rektora powołano także ciało doradcze, czyli Radę Naukową CBKE, której pierwszym i wieloletnim przewodniczącym był dr hab. *Włodzimierz Gromski*, późniejszy dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr. W skład Rady wchodził: prof. dr hab. *Krzysztof Wójtowicz*, prof. dr hab. *Wolfgang Kilian*, prof. dr hab. *Witold Kwaśnicki*. Obecnie przewodniczącym Rady jest prof. dr hab. *Mariusz Jabłoński*, a członkami dr hab. *Marek Leśniak*, prof. UWr i dr hab. *Michał Bernaczyk*, prof. UWr i prof. dr hab. *Witold Kwaśnicki*.

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY:

Priorytety działania CBKE obejmują m.in. prowadzenie w ramach i pod kierownictwem Uniwersytetu prac naukowo-badawczych, rozwijanie między-

narodowych kontaktów i współpracy naukowej, nawiązywanie współpracy z innymi organizacjami i ośrodkami akademickimi zajmującymi się pokrewną tematyką, jak również rozwijanie i kształtowanie życia naukowego wśród studentów oraz integracja środowiska studenckiego i naukowego.

Wśród dotychczas zrealizowanych projektów przez CBKE na szczególną uwagę zasługują: partnerstwo sieci tematycznej LEFIS – Prawne Ramy Dla Społeczeństwa Informacyjnego oraz sieci tematycznej LEFIS APTICE – Prawne Ramy Dla Społeczeństwa Informacyjnego II; udział w następujących zakończonych już projektach, tj. „Automatyczny Inteligentny System Prawny” (ALIS), ECLET – Electronic Communications Legal Expertise Transfer – projekt finansowany w ramach The Marie Curie Host Fellowships for the Transfer of Knowledge, „Opracowanie modelowego rozwiązania zastosowania dokumentu elektronicznego w sądach powszechnych z uwzględnieniem aspektów prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych” w ramach projektu Transition Facility PL2004/016-829.05.04 „Wzmocnienie polskiego wymiaru sprawiedliwości”, „E-Sąd – Informatyzacja postępowania cywilnego” – projekt badawczo-rozwojowy finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wspólnie z Instytutem Matematyki i Informatyki Politechniki Wrocławskiej), JUMAS finansowany przez Komisję Wspólnot Europejskich w ramach Programu Badawczo-Rozwojowego (R&D) Technologii Społeczeństwa Informacyjnego (IST) oraz eMCOD (Measuring Justice Costs and Quality) – innowacyjny projekt realizowany w ramach programu Komisji Europejskiej Civil Justice 2007–2013, oraz będących w trakcie realizacji, tj. Consumer sentiment regarding privacy on user generated content (UGC) services in the digital economy (CONSENT), międzynarodowy projekt badawczo-rozwojowy prowadzony w ramach VII Programu Ramowego Badań i Rozwoju Komisji Europejskiej pod nazwą HEMOLIA (Hybrid Enhanced Money Laundering, Intelligence, Investigation, Incrimination and Alerts, czyli Hybrydowe, Zaawansowane: Wywiad, Śledztwo, Ściganie i Powiadomianie w sprawach dotyczących prania pieniędzy), i wreszcie projekt badawczy „Obieg dokumentów elektronicznych pomiędzy sądami a urzędami stanu cywilnego w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego”, finansowany ze środków Ministerstwa Nauki.

Od 2006 r. CBKE praktycznie bez przerwy koordynuje, współorganizuje lub bierze udział w wielu projektach naukowo-badawczych lub grantach naukowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Wiele projektów naukowych zostało następnie wdrożonych w praktyce, czego przykładem może być elektroniczne postępowanie upominawcze, protokół elektroniczny, czy też posiedzenia sądowe odbywane na odległość. Wśród najistotniejszych należy wskazać:

eDokument

„Opracowanie modelowego rozwiązania zastosowania dokumentu elektronicznego w sądach powszechnych z uwzględnieniem aspektów prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych” w ramach projektu Transition Facility PL2004/016-829.05.04 „Wzmocnienie polskiego wymiaru sprawiedliwości”. Czas trwania projektu: 1.1.2007 r. – 15.12.2007 r. Zakres projektu: opracowanie docelowego modelu techniczno-organizacyjnego działania sądów powszechnych z zastosowaniem dokumentu elektronicznego i podpisu elektronicznego; zdefiniowanie wieloetapowego procesu wprowadzania tego modelu do sądów; wykonanie raportu z analizy systemu prawnego; określenie specyfikacji wymagań na systemy informatyczne zastosowania dokumentu elektronicznego w resorcie sprawiedliwości w etapach planowanych na pierwsze trzy lata projektu. Zadaniem CBKE było sporządzenie raportu z analizy stanu prawnego, a także udział w czterech konferencjach naukowych, umożliwiających wymianę poglądów dotyczących przedmiotu projektu. Raport uwzględniał m.in. obecnie obowiązujący stan prawny w Polsce, Finlandii, Estonii, Niemczech, Austrii i Wielkiej Brytanii, jak również regulacje Unii Europejskiej odnoszące się do dokumentu oraz podpisu elektronicznego. W końcowej części raportu znalazły się wnioski *de lege ferenda* dla Polski, dotyczące zakresu projektu. Wnioskami z tego projektu było określenie modelu dla elektronicznego sądu, elektronicznego protokołu, przesłuchania na odległość.

E-Sąd – Informatyzacja postępowania cywilnego

Projekt badawczo-rozwojowy finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pn. „E-Sąd – Informatyzacja postępowania cywilnego”. Partnerami w niniejszym projekcie byli: Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) oraz Instytut Matematyki i Informatyki Politechniki Wrocławskiej. Celem projektu było opracowanie teoretycznej koncepcji informatyzacji postępowania cywilnego, jak również sporządzenie technicznej dokumentacji potrzebnej do pilotażowego, praktycznego wdrożenia jej efektów w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu. Wypracowanie ogólnych założeń zastosowania środków komunikacji elektronicznej dla dokonywania czynności procesowych stron i czynności sądowych odbywało się m.in. poprzez studia prawnoporównawcze i uczestnictwo w konferencjach naukowych – krajowych i zagranicznych. Zespół powołany w ramach CBKE w trakcie trzyletniego okresu realizacji projektu przygotował założenia nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, której celem będzie zapewnienie szerszego wykorzystania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w polskim wymiarze sprawiedliwości. Wdrożono także w Sądzie

Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej, a następnie w całym Sądzie Okręgowym we Wrocławiu Portal Informacyjny oraz prototyp oprogramowania dla elektronicznego sądu.

ALIS

CBKE było partnerem w projekcie celowym „Automatyczny Inteligentny System Prawny” (akronim ALIS), realizowanym w ramach 6 Programu Ramowego. Celem projektu było opracowanie innowacyjnego systemu, który zapewni obywatelom Unii Europejskiej oraz prywatnym firmom łatwy, przejrzysty, bezpieczny i niezawodny dostęp do europejskiej wiedzy z zakresu prawa. Przygotowany system miał być ogólnodostępny i funkcjonalny we wszystkich krajach członkowskich. Projekt ALIS opierał się na trzech dziedzinach naukowych: teorii gier, sztucznej inteligencji oraz technikach semantycznych w dziedzinie zarządzania sądowymi bazami danych. Projekt realizowany był przez 36 miesięcy przez 11 partnerów z siedmiu krajów europejskich, przy czym 4 partnerów to ośrodki naukowe.

ECLET

Electronic Communication Legal Expertise Transfer (ECLET) – transfer wiedzy prawnej w zakresie komunikacji elektronicznej miał na celu rozwijanie nowych obszarów kompetencji w dziedzinie prawa, dotyczących szerokiego zakresu aspektów komunikacji elektronicznej (treść, przekazywanie, przetwarzanie), a także jej tła ekonomicznego i wpływu na politykę i wreszcie na społeczeństwo. Pracownicy UWŕ będący stypendystami w ramach projektu: prof. *Jacek Gołaczyński*, prof. *Dariusz Adamski*, dr hab. *Włodzimierz Gromski*, dr *Marcin Podleś*. Naukowcy z UWŕ prowadzili badania naukowe w instytucjach przyjmujących. Zagraniczni naukowcy przyjmowani przez UWŕ w ramach projektu: dr *Doris Liebwald*, dr hab. *Przemysław Polański*, prof. *Joe Cannatacci*, prof. *Michael Botein*, dr *Bartosz Sজেcki*. Naukowcy spoza UWŕ w ramach projektu prowadzili wykłady dla studentów, doktorantów i pracowników naukowych UWŕ. Projekt był realizowany w latach 2005–2009.

HEMOLIA

Od roku 2011 do roku 2014 pracownicy oraz doktoranci Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej wraz z ekspertami zewnętrznymi byli zaangażowani w realizację międzynarodowego projektu badawczo-rozwojowego prowadzonego w ramach 7 Programu Ramowego Badań i Rozwoju Komisji Europejskiej pod nazwą HEMOLIA. Kierownikiem projektu był prof. dr hab. *Jacek Gołaczyński*. HEMOLIA to akro-

nim utworzony od pełnej nazwy projektu: Hybrid Enhanced Money Laundering, Intelligence, Investigation, Incrimination and Alerts. W skład konsorcjum projektu HEMOLIA weszli wiodący przedsiębiorcy technologiczni i konsultingowi, jak również instytucje państwowe działające we współpracy z organami ścigania, reprezentanci banków, przedsiębiorstw telekomunikacyjnych oraz dwa uniwersytety – w tym Uniwersytet Wrocławski. Zasadniczym celem konsorcjum HEMOLIA było przebadanie pod względem prawnym możliwości stworzenia, a następnie w oparciu o niniejsze opracowanie innowacyjnego inteligentnego systemu ostrzegania i śledztwa AML, który miał przynieść rozległe korzyści w następstwie połączenia danych telekomunikacyjnych i finansowych dla potrzeb zwalczania przestępczości finansowej, eliminowania nadużyć i zapobiegania „praniu pieniędzy” (ML). Zarówno dla potrzeb prowadzenia badań, jak i w celu wzajemnej wymiany wyników prowadzonej analizy badawczej w ramach projektu HEMOLIA były organizowane liczne konferencje naukowe, warsztaty, telekonferencje oraz spotkania grup roboczych poszczególnych partnerów badawczych. Badaczami zaangażowanym w projekcie byli sędzia dr *Dariusz Sielciki*, prokurator *Andrzej Kaucz* i inni.

Obieg dokumentów elektronicznych pomiędzy sądami a urzędami stanu cywilnego w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego

Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW w we współpracy z Techniką IT S.A. realizowało projekt badawczy „Obieg dokumentów elektronicznych pomiędzy sądami a urzędami stanu cywilnego w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego”, finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem projektu było opracowanie teoretycznej koncepcji informatyzacji obiegu dokumentów pomiędzy sądami i urzędami stanu cywilnego w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego. W prace nad tym projektem zaangażowani byli prof. *Jacek Gołaczyński*, dr *Sylwia Kotecka*, dr *Katarzyna Tomaszewska*.

Model regulacji jawności i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym

Projekt badawczo-rozwojowy realizowany na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa, współfinansowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w latach 2013–2016. Projektem kierowała prof. n. dr hab. *Grażyna Szpor*. Projekt miał na celu diagnozę dostępu do informacji i jego uwarunkowań oraz przedstawienie koncepcji zwiększenia skuteczności regu-

lacji prawnej przetwarzania danych chronionych przed ujawnieniem. Propozowany model regulacji zorientowany był na zrównoważony rozwój: trwałość demokratycznego państwa prawnego, respektowanie praw obywatelskich i sprawność realizowania zadań publicznych. Ze strony CBKE zaangażowanymi w tym projekcie byli prof. *Jacek Gołaczyński*, dr *Sylwia Kotecka-Kral*.

Measuring Justice Costs and Quality – eMCOD

Projekt eMCOD (Measuring Justice Costs and Quality, Specific Programme „Civil Justice”, eMCOD, JLS/2008/CFP/CJ/08-1AG), realizowany w latach 2009–2011. Program „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” miał na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających sprawny przebieg transgranicznych postępowań cywilnych w krajach UE, a tym samym poprawę codziennego życia osób fizycznych i przedsiębiorstw przez ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Parlament Europejski i Rada przyjęły decyzję ustanawiającą program szczegółowy „Wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych” na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, aby w ten sposób przyczynić się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w latach 2007–2013. Projekt zakładał powstanie aplikacji typu *open source*, która umożliwi, poprzez oszacowanie kosztów postępowań mediacyjnych online, porównanie wydatków ponoszonych na tradycyjny system z tymi, które są ponoszone w przypadku ww. procedur mediacyjnych. Jego głównym celem było poszerzenie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz stymulowanie wolnego przepływu towarów, osób i usług poprzez zastosowanie nowych technologii, jak również wzrost transparentności kosztów oraz poprawę jakości sądowych i pozasądowych metod rozwiązywania sporów transgranicznych.

Projekt badawczy „Ocena poziomu rzeczywistej ochrony praw wierzycieli w Polsce w latach 2004–2012 – koszty transakcyjne dochodzenia praw z umów”

Projekt badawczy „Ocena poziomu rzeczywistej ochrony praw wierzycieli w Polsce w latach 2004–2012 – koszty transakcyjne dochodzenia praw z umów”, finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki (OPUS-5, Nr projektu: UMO-2013/09/B/HS4/03605), realizowany był w latach 2014–2017 przez konsorcjum naukowe składające się ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie (lider konsorcjum) i Uniwersytetu Wrocławskiego (partner). Pracownicy i doktoranci Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na Uniwersytecie Wrocławskim zrealizowali w jego ramach trzy zadania badawcze: „Zabezpieczenia

umów (rzeczowe i osobowe)”, „Egzekucja syngularna” i „Informatyzacja sądownictwa a ochrona praw wierzycieli”. Funkcją głównego wykonawcy ze strony Uniwersytetu Wrocławskiego pełnił prof. dr hab *Jacek Gołaczyński*. Pozostałymi wykonawcami z Uniwersytetu Wrocławskiego byli: dr *Łukasz Goździaszek*, dr *Sylwia Kotecka-Kral*, dr *Anna Stangret-Smoczyńska*, mgr *Sandra Gali* i mgr *Jarostaw Horobiowski*. Wnioski badawcze zostały opublikowane w wielu artykułach naukowych (w dedykowanych projektowi numerach czasopism: „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego” 2016/4 i „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego” 2017/2), a także w książce kończącej projekt pod redakcją prof. dra hab. *Jacka Gołaczyńskiego* i prof. dr hab. *Elżbiety Mączyńskiej* („Ochrona praw wierzycieli w Polsce – Wymiar ekonomiczny. Koszty transakcyjne. Prawne formy zabezpieczeń. Informatyzacja sądownictwa”, Warszawa 2017).

„Introduction of data protection reform to the judicial system”, INFORM

W okresie od października 2017 r. do marca 2019 r. CBKE brało udział w projekcie o akronimie INFORM, którego głównym celem było zwiększenie świadomości w zakresie RODO (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) oraz dyrektywy policyjnej (dyrektywa Nr 2016/680) wśród pracowników sądów, sędziów oraz pełnomocników zawodowych. W ramach projektu stworzone zostały materiały dydaktyczne dostosowane do metodologii pracy sądu oraz przedstawicieli zawodów prawniczych. Opracowany został także interaktywny, praktyczny program e-learningowy jako narzędzie do samodzielnego szkolenia na odległość, co pozwoliło na objęcie efektami projektu znacznej liczby osób. W ramach projektu prowadzone były również warsztaty, realizowane zgodnie z ideą „Training the Trainers”, skutecznie docierając do wszystkich grup docelowych. Przedstawicielami Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie projektu INFORM byli: prof. dr hab. *Jacek Gołaczyński* oraz mgr *Damian Klimas*.

W dniu 30.10.2018 r. zorganizowana została konferencja naukowa „INFORM Days”, która w ławach Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii zgromadziła ponad 200 słuchaczy będących przedstawicielami samorządów zawodowych oraz sądownictwa. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać 6 przedmiotowych wykładów, wygłoszonych przez prelegentów z różnych ośrodków naukowych w kraju (m.in. Wrocław, Łódź, Kraków). Podsumowanie projektu wskazało, że odbiorcy programu w 92% zgłosili, że przeprowadzone szkolenie było dla nich wartościowe i wyposażyło ich w kompetencje pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów w przedmiotowym obszarze. Efektem projektu było również nawiązanie bliskiej współpracy z nowymi, zagranicznymi instytucjami i ośrodkami dydaktycznymi.

eCODEX-Plus

W latach 2017–2019 Uniwersytet Wrocławski reprezentowany przez pracowników i współpracowników CBKE był partnerem konsorcjum projektowego projektu e-Justice Communication via Online Data Exchange (akronim: eCODEX-Plus). Projekt stanowił kontynuację wcześniejszych działań realizowanych w latach 2010–2016. Celem projektu było zapewnienie łatwiejszego dostępu obywateli i przedsiębiorców do wymiaru sprawiedliwości w Europie przez zastosowanie rozwiązań ICT, przez stworzenie narzędzi informatycznych do obsługi transgranicznych postępowań cywilnych. W projekcie eCODEX uczestniczyło ponad 30 partnerów – ministerstw, instytucji badawczych, organów standaryzacyjnych oraz stowarzyszeń z 24 państw (Niemcy, Austria, Belgia, Chorwacja, Czechy, Estonia, Finlandia, Malta, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Łotwa, Norwegia, Polska, Portugalia, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania i Włochy). W wyniku projektu eCODEX utworzona została platforma eCODEX, która umożliwiała połączenie krajowych systemów teleinformatycznych państw członkowskich Unii Europejskich z portalem e-Justice (e-Sprawiedliwość). Uniwersytet Wrocławski, realizując założenia projektowe, współpracował z Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu. Członkami zespołu, z ramienia CBKE, byli: prof. dr hab. *Jacek Gołaczyński*, dr *Anna Zalesińska*, mgr *Damian Klimas* oraz mgr *Katarzyna Klimas*. Projekt skupiał się w dwóch obszarach – pierwszy dotyczył przeprowadzenia kompleksowej analizy prawnej i prawnoporównawczej w zakresie możliwości dokonania informatyzacji europejskiego postępowania nakazowego oraz europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, drugi zaś obejmował faktyczne wdrożenie rozwiązań technicznych pozwalających na elektroniczne wnoszenie pism procesowych w tych postępowaniach oraz doręczanie pism sądowych ze strony polskich sądów. Przeprowadzona analiza prawna skutkowała sformułowaniem propozycji zmian legislacyjnych w zakresie przepisów ustrojowych. Wnioski badawcze znalazły swoją publikację w artykułach naukowych [m.in. *K. Klimas, D. Klimas*, *Electronic Communication in European Cross-border Proceedings – Polish Perspective*, w: *J. Gołaczyński* (red.) *Legal Innovation in Polish Law*), *K. Klimas*, *Elektroniczna komunikacja pomiędzy stronami a sądem w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń: zagadnienia prawne i uwagi praktyczne*, *Prawo Mediów Elektronicznych* 2018, Nr 1, s. 6–13].

W wyniku technicznego pilotażu, do infrastruktury e-Justice, podłączone zostały 3 sądy polskie – Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieście we Wrocławiu, Sąd Okręgowy we Wrocławiu oraz Sąd Apelacyjny we Wrocławiu. Osiągnięcia projektu pozwoliły na dalsze rozwijanie systemów sądowych w obszarze sądownictwa, co znalazło odzwierciedlenie w utrzymywaniu rezultatów technicznych projektu i dalsze wdrażanie usług z obszaru e-Justice przez zespół Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Przedstawiciele CBKE

uczestniczyli w konferencji zorganizowanej z okazji zakończenia projektu, w maju 2019 r. w Lizbonie.

Projekt badawczy „Informatyzacja ksiąg wieczystych”

W latach 2016–2019 zespół pod kierunkiem prof. dra hab. *Jacka Gołaczyńskiego* prowadził szeroko zakrojone badania poświęcone aktualnym problemom i tendencjom w dziedzinie zastosowania nowoczesnych technologii w procesie rejestracji nieruchomości w Polsce i w innych państwach europejskich – w ramach realizacji projektu „Informatyzacja ksiąg wieczystych”, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki (OPUS 9, Nr rej. 2015/17/B/HS5/00460, wykonawcy: dr *Maria Kaczorowska*, dr *Marek Leśniak*). Głównym celem projektu było dokonanie analizy przyjętych w Polsce regulacji dotyczących zinformatygowanych ksiąg wieczystych i postępowania wieczystoksięgowego, stanowiącej podstawę oceny istniejących rozwiązań prawnych w aspekcie ich efektywności i dostosowania do potrzeb obrotu, a także sformułowania postulatów *de lege ferenda*. Ważne miejsce w podejmowanych rozważaniach zajmowała problematyka jawności formalnej ksiąg wieczystych w warunkach postępującej informatyzacji oraz roli notariuszy w elektronicznym postępowaniu wieczystoksięgowym. Na potrzeby badań wykorzystano m.in. materiał w postaci odpowiedzi udzielonych w ramach ankiety przez przedstawicieli praktyki wieczystoksięgowej. Zakresem wieloaspektowej analizy prawnoporównawczej zostały objęte zasady funkcjonowania elektronicznych rejestrów nieruchomości w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Szczegółowe informacje zgromadzono dzięki nawiązaniu współpracy z organami prowadzącymi rejestry nieruchomości i samorządami notarialnymi w poszczególnych krajach UE. Ponadto przedmiotem rozważań były perspektywy integracji rejestrów nieruchomości w świetle podejmowanych na poziomie europejskim inicjatyw na rzecz połączenia rejestrów w sieć elektroniczną i rozwoju transgranicznego elektronicznego obrotu nieruchomościami, co ma istotne znaczenie dla kształtowania rynku wewnętrznego oraz europejskiego systemu e-sprawiedliwości. Efekty projektu badawczego obejmują przede wszystkim wprowadzenie do obiegu naukowego monografii: *J. Gołaczyński* (red.), *Informatyzacja ksiąg wieczystych i postępowania wieczystoksięgowego*, Warszawa 2020, prezentującej w sposób kompleksowy wnioski z przeprowadzonych badań. Formę upowszechniania wyników projektu stanowiły ponadto artykuły problemowe w czasopiśmie oraz rozdziały w pracach zbiorowych krajowych i zagranicznych, a także referaty wygłoszone podczas krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

EU-En4s

Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej w okresie od 1.6.2019 r. do 31.3.2022 r. uczestniczyło w międzynarodowym projekcie badawczym pt. „Diversity of enforcement titles in cross-border debt collection in the EU” **EU-En4s** (pol. „Różnorodność tytułów egzekucyjnych w transgranicznym dochodzeniu wierzytelności w Unii Europejskiej”) finansowanym ze źródeł Komisji Europejskiej w ramach programu JUSTICE. Konsorcjum projektowe liczyło szesnastu partnerów reprezentujących trzynaście krajów (dwanaście państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Albanie). CBKE zostało zaproszone do udziału w projekcie z uwagi na duże doświadczenie w realizacji międzynarodowych projektów badawczych z zakresu procedur transgranicznych i informatyzacji sądownictwa. Projekt EU-En4s łączył obydwie wspomniane sfery, dopasowując rzeczywistości unijnych postępowań egzekucyjnych do postępującego rozwoju technologicznego poprzez wdrażanie do nich rozwiązań IT. W projekcie po stronie CBKE uczestniczyli: prof. dr hab. *Jacek Gołaczyński* jako kierownik projektu oraz dr *Maria Kaczorowska*, dr *Piotr Rodziewicz* oraz mgr *Maria Dymitruk* jako wykonawcy.

Prace projektowe obejmowały dokonanie szeroko zakrojonych badań prawnoporównawczych, obejmujących zbadanie różnic w strukturze, treści i skutkach tytułów egzekucyjnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dokonano także oceny wpływu tych różnic na praktyczne aspekty transgranicznego dochodzenia wierzytelności oraz ustalono bariery terminologiczne napotymane podczas transgranicznych postępowań egzekucyjnych. W efekcie w projekcie powstał szereg dokumentów, mających na celu ułatwienie praktykom (komornikom, sędziom, pełnomocnikom procesowym) wykonywanie i uznawanie orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych na terytorium całej Unii Europejskiej (raporty krajowe, monografia końcowa, Expert Glossary, Manuals, broszury informacyjne, artykuły naukowe, referaty konferencyjne itd.). Wysiłki badaczy nie porzuciły jednak na stworzeniu raportów i instrukcji pisemnych. W ramach projektu EU-En4s wybudowano także specjalne narzędzia informatyczne wspomagające transgraniczną egzekucję w oparciu o rozporządzenie Bruksela I bis (*Enforcement Title Oracle* oraz międzynarodowy kalkulator odsetek *online*).

SZKOŁA PRAWA AMERYKAŃSKIEGO

Program Szkoły Prawa Amerykańskiego jest adresowany przede wszystkim do studentów ostatnich lat prawa, ekonomii i administracji oraz praktyków w wymienionych dziedzinach. Nie wyłącza to wszakże przyjęcia do Szkoły studentów i absolwentów innych kierunków. Zajęcia w Szkole Prawa Amerykańskiego dają możliwość zapoznania się z teoretycznymi i praktycz-

nymi aspektami prawa amerykańskiego. Stwarzają również okazję do rozwinięcia znajomości angielskiej terminologii prawniczej oraz ekonomicznej. Kierownikami tej Szkoły byli dr hab. *Ewa Galewska*, prof. UWr i następnie prof. dr hab. *Dariusz Adamski*.

NAJWAŻNIEJSZE KONFERENCJE

2009 Zjazd Katedr

Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Wymiar sprawiedliwości i administracja publiczna prawa nowych technologii* została zrealizowana w ramach projektu „E-Sąd – Informatyzacja postępowania cywilnego”. W zamysśle CBKE Konferencja miała stać się jednak czymś więcej niż tylko podsumowaniem realizacji projektu naukowego badawczego. Cel ten udało się osiągnąć poprzez zaproszenie do udziału przedstawicieli następujących uczelni: Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Politechniki Poznańskiej. Tym samym konferencja ta stała się pierwszym zjazdem przedstawicieli nauki oraz ośrodków zajmujących się prawem nowych technologii. Tematem przewodnim konferencji była problematyka związana z zapewnieniem szerokiego wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej. Pierwszego dnia zostały zaprezentowane efekty dotychczasowych prac legislacyjnych prowadzonych przez zespół ekspertów CBKE. Ponadto w trakcie jej trwania została przeprowadzona prezentacja *Portalu Komunikacji Sądowej*, który docelowo będzie służył do komunikacji drogą elektroniczną pomiędzy sądem a stroną lub uczestnikiem postępowania (tzw. scenariusz postępowania hybrydowego). Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z dotychczasowym stanem prac nad tymi koncepcjami, poprzez wysłuchanie referatów i dyskusję nad ich tezami. Ponadto w trakcie Konferencji zostały również zaprezentowane efekty prac *Zespołu ekspertów powołanego przy Ministrze Sprawiedliwości ds. przygotowania założeń aktów prawnych dotyczących elektronicznego postępowania upominawczego* (EPU), który sporządził na zlecenie Ministra Sprawiedliwości projekt ustawy nowelizującej *Kodeks postępowania cywilnego* oraz projekty rozporządzeń wykonawczych oraz *Zespołu ekspertów powołanego przy Ministrze Sprawiedliwości ds. przygotowania założeń aktów prawnych dotyczących protokołowania w czasie rzeczywistym*. Członkami obu zespołów byli eksperci z CBKE pod kierunkiem prof. dra hab. *Jacka Gołaczyńskiego*.

2010 X-lecie

„Dekada pasji i czynu”. Pod takim oto hasłem w dniach 13–14.11.2012 r. zorganizowane zostały uroczystości związane z obchodami dziesięciolecia działalności istnienia CBKE oraz działającego przy nim Studenckiego Koła Naukowego–Blok Prawa Komputerowego. Wydarzenie to niewątpliwie było jednym z ważniejszych dla Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, i to nie tylko z uwagi na jego sentymentalny charakter, lecz także ze względów naukowych. Konferencja Naukowa „10 Lat Prawa Nowych Technologii we Wrocławiu” stała się bowiem również forum wymiany doświadczeń między prelegentami reprezentującymi różne ośrodki naukowe w kraju i za granicą. Zaproszonych zostało ponad stu Gości – przedstawiciele środowiska prawniczego skupionego wokół problematyki prawa nowych technologii, którzy to związani byli, lub nadal są, z CBKE i SKN–BPK. Jubileusz 10-lecia otworzył prof. *Jacek Gotaczyński* oraz prof. *Wolfgang Kilian doktor honoris causa* Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas konferencji nie zabrakło miejsca na wspomnienia, podziękowania, podsumowanie dotychczas przeprowadzonych prac naukowo-badawczych oraz zaprezentowania założeń na przyszłość. Wydarzenie było niezwykle istotne także dla młodego pokolenia, które dopiero przyglądało się działaniom Centrum. Konferencja bowiem przebiegała w dwóch równoległych panelach, tj. profesorskim oraz studencko-doktoranckim, dzięki czemu także studenci mieli okazję postawić swoje pierwsze kroki w charakterze prelegentów. Zwieńczeniem uroczystości jubileuszowych było wydanie książki pamiątkowej. W publikacji, która jest obecnie dostępna we wszystkich profesjonalnych bibliotekach prawniczych w kraju, znalazły się prace zaproszonych do współpracy wieloletnich współpracowników i sympatyków CBKE.

Współpraca z OIRP Wrocław 2014–2021

Od 2014 r. CBKE współpracuje z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu. Sama idea kooperacji zrodziła się w ramach pierwszego projektu, kiedy to w organizacji konferencji *Wykorzystanie sądowych systemów informatycznych w pracy profesjonalnego pełnomocnika* uczestniczyła jeszcze Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu oraz Sąd Apelacyjny we Wrocławiu. W zamysłu organizatorów wydarzenia organizowane w ramach współpracy mają się stać zjazdem zarówno ludzi nauki, jak i adwokatów oraz radców prawnych. Konferencje poświęcone są tematyce wykorzystania nowych technologii w pracy profesjonalnych pełnomocników oraz mają służyć wymianie doświadczeń i poglądów między przedstawicielami nauki a praktykami.

28.10.2014 r. – *Wykorzystanie sądowych systemów informatycznych w pracy profesjonalnego pełnomocnika*

25.3.2015 r. – *Konsument w świecie cyfrowym. Nowe Prawo Konsumencie – Nowe Problemy?*

17.3.2016 r. – *Dowody i postępowanie dowodowe po nowelizacji Kodeksu cywilnego oraz Kodeksu postępowania cywilnego z 10.07.2015 r.*

21–22.4.2017 r. – Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Legal Innovation* poświęcona aktualnym problemom związanym z informatyzacją postępowania sądowego. W wydarzeniu wzięło udział prawie 300 osób z całej Polski, w tym przede wszystkim radcowie prawni i adwokaci. Organizatorami konferencji była Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE), działające na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oraz Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu. Patronat honorowy nad konferencją objęła Federacja Adwokatów Europejskich (Fédération des Barreaux d'Europe), Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego. Wykłady były prowadzone w języku polskim oraz w języku angielskim. Celem konferencji było omówienie na międzynarodowej płaszczyźnie najnowszych osiągnięć w zakresie wykorzystania nowych technologii w prawie oraz ich wpływu na wykonywanie zawodów prawniczych, w tym także wybranych aspektów informatyzacji sądownictwa. Konferencja dotyczyła bieżących problemów związanych z wykorzystywaniem nowych technologii, z którymi prawnicy spotykają się w swojej praktyce na co dzień, m.in. kwestii związanych z danymi osobowymi, zasadami dostępu do informacji publicznej, nowoczesnymi narzędziami wspierającymi pracę prawników. Ponadto w trakcie konferencji prelegenci zajęli się tematami informatyzacji sądownictwa oraz postępowania egzekucyjnego i wieczystoksięgowego.

2018 Zjazd Katedr PPM

W dniach 14–16.9.2017 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się organizowany przez Zakład Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego oraz CBKE, Zjazd Katedr Prawa Prywatnego Międzynarodowego *Kolizyjne i procesowe aspekty prawa rodzinnego*. Wydarzenie naukowe uhonorowały wykłady wybitnych przedstawicieli nauki prawa reprezentujących 15 ośrodków naukowych. Niemal 200 uczestników przez 3 dni czerpało wiedzę z zakresu prawa rodzinnego w aspekcie międzynarodowym. Konferencję otworzył wykład prof. *Maksymiliana Pazdana* (Uniwersytet Śląski) w przedmiocie współczesnych wyzwań prawa prywatnego międzynarodowego w zakresie prawa rodzinnego. Wydarzenie objęte było w sumie 14 patronatami honorowymi zarówno instytucji publicznych, samorządowych, jak i prywatnych, w tym Rzecznika Praw Obywatelskich czy izby radcowskich i adwokackich z obszaru Dolnego Ślą-

ska. Szczególnym momentem wydarzenia był z pewnością uroczysty koncert uniwersyteckiego chóru „Gaudium”, który odbył się w Oratorium Marianum w zabytkowym gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego.

2019

15.10.2020 r. – *Ile IP w IT? Cyfrowe aspekty własności intelektualnej*

6.10.2021 r. – OKN *Usługi cyfrowe. Bezpieczeństwo i odpowiedzialność*

I i IV FPME

W dniu 26.3.2015 r. odbyło się Forum Prawa Mediów Elektronicznych *Prawne i ekonomiczne ujęcie walut wirtualnych i cyfrowych*, rozpoczynając długoletnią tradycję cyklicznego organizowania imprezy pod tą nazwą przez trzy współpracujące ośrodki naukowe – Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Opolski oraz Uniwersytet Szczeciński. Tematyka konferencji, niezwykle innowatorska w ówczesnym czasie, oscylowała wokół problemów związanych z posługiwaniem się walutami cyfrowymi i tzw. kryptowalutami. Wśród prelegentów występowali znani przedstawiciele nauki i praktyki zajmujący się badawczo lub zawodowo tą problematyką. Poza patronatami honorowymi udzielonymi przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji czy Polskie Stowarzyszenie Bitcoin, wsparcia sponsorskiego udzieliły także podmioty zajmujące się obsługą portfeli kryptowalut – Bitbay oraz Bitpayu. Ostatni z paneli przeznaczony był na wystąpienia studenckie oraz doktoranckie, co stanowiło zaczątek późniejszego tzw. Młodego Forum Prawa Mediów Elektronicznych i łączenia wydarzenia naukowego, podczas którego swe prelekcje prezentują czołowi specjaliści w danej dziedzinie, z udziałem młodych adeptów prawa, stawiających pierwsze kroki w pracy naukowej. Twarzami Forum Prawa Mediów Elektronicznych, za sprawą tej pierwszej edycji, stali się już na wiele lat – prof. dr hab. *Jacek Gołaczyński*, dr hab. *Kinga Flaga-Gieruszyńska*, prof. US oraz dr hab. *Dariusz Szostek*, prof. UO.

W dniach 10–11.4.2018 r. odbyło się IV Forum Prawa Mediów Elektronicznych, poświęcone w całości tematyce związanej z ochroną danych osobowych oraz ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO), które wchodziło w życie niewiele ponad miesiąc po konferencji. Była to jedyna ogólnopolska konferencja o charakterze naukowym w tym okresie, co sprawiło, że w aulach budynku Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego zgromadziło się ponad 400 słuchaczy. Prelegentami podczas wydarzenia byli wybitni znawcy zagadnień związanych z ochroną danych osobowych, autorzy bestsellerowych komentarzy oraz opracowań praktycznych. Sama konferencja została zorganizowana była w ścisłej współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu, stąd też istotnym jej elementem

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl